

לִיה שׁוֹלְטָנוּתָא אֵלָא בְּלִילְיָא, וַיַּעֲקֹב שְׁלֹטְנוּתִיה
 בִּימָמָא. וְעַל דָּא אָמַר וַיֹּאמֶר שְׁלַחְנִי כִי עָלָה הַשָּׁחַר,
 דְּהָא אַנָּא בְּרִשׁוּתְךָ קְאִימְנָא, וְהָא אֶתְמַר וְאוֹקְמוּהָ:

(על כן לא יאכלו בני ישראל את גיד הנֶשֶׁה וגו', כי נגע בכף ירך יַעֲקֹב, בְּגִיד הַנֶּשֶׁה,
 דְּאִפִּילוּ בַּהֲנָאָה אָסִיר וְאִפִּילוּ לִיְהִיבִיה לְכַלְבָּא. וְאִמְאִי אֶקְרִי גִיד הַנֶּשֶׁה. כְּלוֹמַר גִּיד

דְּאִיהוּ מְנַשָּׂה לְבָנֵי נָשָׂא לְפוֹלְחָנָא דְמֵאֲרִיחוּן, וְתַמָּן הוּא יַצֵּר הֲרַע רְבִיעֵי.

וּכְיוֹן דְּאֶתְדַבֵּק עִם יַעֲקֹב לֹא אֲשַׁפַּח אֶתְר דִּיכִיל לְאֶתְגַּבְרָא עֲלִיהּ דִּיעֲקֹב, בְּגִין דְּכָל שְׂוִיפִי
 נוֹפָא סִינְעֵי לְיעֲקֹב, וְכִלְחוּ הוּוּ מְקִיפִין וְלֹא הוּוּ בַּחוּץ חוֹלְשָׂא, מַה עֲבַד, וַיִּנְגַע בְּכַף

וְרָכוּ בְּגִיד הַנֶּשֶׁה, בְּזִינְיָה בְּיַצֵּר הֲרַע דְּאִיהוּ זִינְיָה וְאֶתְרִיהּ, וּמִתַּמָּן אֶתִּי יַצֵּר הֲרַע עַל
 בְּנֵי נָשָׂא.

וּבְגִין כִּד אֲמַרְה אֲוִרְיִיתָא לֹא יֵאכְלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת גִּיד הַנֶּשֶׁה. כְּמַה דְּאֶמְרוּ חֲבָרְיָא,
 בְּשִׂיפִין דְּבַר נֶשׁ דְּרָמִין לְעִילָא אִי טַב, טַב. וְאִי בִישׁ, בִישׁ. וּבְגִין כִּד כָּל שְׂוִיפִא

מִתְקִיף שְׂוִיפִא. וְדֵאִי גִיד הַנֶּשֶׁה מִתְקִיף לְיַצֵּר הֲרַע דְּהוּא זִינְיָה, וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יֵאכְלוּ
 לִיה, דְּלֹא אֵינּוּן מְסֻטְרִיה וּמְזִינִיה. אֲבָל עֲמִין עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה, יֵאכְלוּ לִיה, דְּאִיהוּ

מְסֻטְרָא וּמְזִינָא דְּמִלְאָכָא דְּלַחוּן דְּאִיהוּ סַמְא"ל בְּגִין לְתַקְפָּא לְבַחוּן. בְּגִין דְּאִית בְּבַר
 נֶשׁ רַמ"ח שְׂוִיפִין לְקַבֵּל מֵאֵתָן וְתַמָּנָא וְאַרְבַּעִין פְּקוּדִין דְּאֲוִרְיִיתָא דְּאֵינּוּן לְמַעַבַּד

לשון הקודש

לְיעֲקֹב, וְכֹלֶם הֵייו חֲזָקִים וְלֹא הִיתָה בְּהֶם חֲלָשָׁה.
 מַה עָשָׂה? וַיִּנְגַע בְּכַף יָרֵכוּ בְּגִיד הַנֶּשֶׁה, בְּמִינוּ שֶׁל
 יַצֵּר הֲרַע שֶׁהוּא מִינוּ לְמַקְוֹמֹ, וּמִשָּׁם בָּא יַצֵּר הֲרַע
 עַל בְּנֵי הָאָדָם.

וְלָכֵן אֲמַרְה תּוֹרָה לֹא יֵאכְלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת גִּיד
 הַנֶּשֶׁה, כְּמוֹ שְׂאֲמְרוּ הַחֲבָרִים בְּאִיבְרֵי הָאָדָם
 שְׂרַמּוּ לְמַעְלָה, אִם טוֹב – טוֹב, וְאִם רַע – רַע.
 וְלָכֵן כָּל אִיבַר מְחֻזַּק אִיבַר. וְדֵאִי גִיד הַנֶּשֶׁה מְחֻזַּק
 אֶת יַצֵּר הֲרַע שֶׁהוּא מִינוּ, וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יֵאכְלוּ
 אוֹתוֹ, שְׂאִינָם מַצְדוֹ וּמְמִינוּ, אֲבָל עֲמִים עוֹבְדֵי
 עֲבוּדָה זָרָה יֵאכְלוּ אוֹתוֹ, שֶׁהוּא מַצְד וּמְמִין הַמְּלֹאָךְ
 שֶׁלָּהֶם, שֶׁהוּא סַמְא"ל, כְּדִי לְחַזֵּק לָבָם. מִשׁוּם שְׂוִישׁ

מִתְחַזַּק וְנִאֲחָזוּ בּוֹ, שְׂהָרֵי נַחְלָשׁ בַּחוּ,
 שְׂאִין לוֹ שְׁלֹטוֹן אֵלָא בְּלִילְיָה, וַיַּעֲקֹב
 שְׁלֹטוֹנוּ בַּיּוֹם. וְעַל זֶה אָמַר שְׁלַחְנִי כִי
 עָלָה הַשָּׁחַר, שְׂהָרֵי אֲנִי בְּרִשׁוּתְךָ עוֹמֵד,
 וְהָרֵי נִתְבָּאָר וּפְרָשׁוּהוּ.

וְעַל כֵּן לֹא יֵאכְלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת גִּיד הַנֶּשֶׁה וְגו',
 כִּי נִנְגַע בְּכַף יָרֵךְ יַעֲקֹב בְּגִיד הַנֶּשֶׁה. שְׂאִפִּילוּ
 בַּהֲנָאָה אָסוּר, וְאִפִּילוּ לִתֵּת אוֹתוֹ לְכַלְבִּי. וְלָמָּה
 נִקְרָא גִיד הַנֶּשֶׁה? כְּלוֹמַר, גִּיד שֶׁהוּא מְשֻׁבֵּית אֶת
 בְּנֵי הָאָדָם מֵעֲבוּדַת רַבּוֹנָם, וְשֵׁם רוּבֵין יַצֵּר הֲרַע.
 וּכְיוֹן שְׁנִדְבֵּק עִם יַעֲקֹב, לֹא מָצָא מְקוֹם שְׂיָכוּל
 לְהִתְגַּבֵּר עַל יַעֲקֹב, מִשׁוּם שֶׁכָּל אִיבְרֵי הַגּוּף סִינְעוּ

אתִּיהֶבּוּ, וְלִקְבַּל מֵאֵתוֹ וּתְמַנִּיא וְאַרְבַּעִין מְלֶאכִיִּין דְּאֵתְלַבֵּשֵׁת בְּהוֹן שְׂכִינְתָא וּשְׂמָא דְלֵהוֹן
בְּשָׂמָא דְמַאֲרִיהוֹן.

ואית בְּבַר נֶשׁ תְּלַת מָאָה וְשִׁתִּין וְחַמְשָׁה גִידִין וְלִקְבַּלְהוֹן תְּלַת מָאָה וְשִׁתִּין וְחַמְשָׁה פְּקוּדִין
דְּלֵאוּ אִינוּן אֶתִּיהֶבּוּ לְמַעַבְד וְלִקְבַּל תְּלַת מָאָה וְשִׁתִּין וְחַמְשָׁה יוֹמֵי שְׁתָּא, וְהָא תִּשְׁעָה
בְּאָב חַד מְנַהוֹן דְּאִיהוּ לְקַבַּל סַמְא"ל דְּאִיהוּ חַד מְאִינוּן תְּלַת מָאָה וְשִׁתִּין וְחַמְשָׁה מְלֶאכִיִּין
(נ"א יוֹמִין), וּבְגִין כִּד אַמְרָה אוֹרִייתָא לֹא יֵאכְלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת גִּיד הַנֶּשֶׁה. א"ת, לֹא־סָגָאָה
תִּשְׁעָה בְּאָב דְּלֵא אָכְלוּ בֵּיהּ וְלֹא שִׁתִּין. וּבְגִין כִּד חֲזָא קַדְשָׁא בְּרִידָה הוּא כְּלָא וּנְרַמֵּז בְּהוֹן
רְמֵז לְיַעֲקֹב, וַיֵּאבֵק אִישׁ עִמּוֹ, בְּכָל יוֹמֵי שְׁתָּא וּבְכָל שְׁיִפְיִין דְּיַעֲקֹב וְלֹא אֲשַׁפַח בַּר הַהוּא
גִּיד הַנֶּשֶׁה, מִיַּד תִּשְׁשׁ חִלְיָה דְּיַעֲקֹב, וּבִיּוֹמֵי שְׁתָּא אֲשַׁפַח יוֹם תִּשְׁעָה בְּאָב דְּבֵיהּ אֶתְתַּקַּף
וְאֶתְגָּזַר דִּינָא עֲלֵנָא וְאֶתְתַּרְבּ בִּי מִקַּדְשָׁא, וְכָל מָאן דְּאָכִיל בְּתִשְׁעָה בְּאָב כְּאִילוּ אָכִיל גִּיד
הַנֶּשֶׁה). רַבִּי חֵיָא אָמַר, אֶלְמְלֵא לֹא אֶתְחַלֵּשׁ חִילָא (נ"א
דְּאֵמַר) דָּא דְּיַעֲקֹב, אֶתְקִיִּים יַעֲקֹב לְגַבִּיהּ וְאֶתְפַּר חִילָא
דְּעֵשָׂו לְעִילָא וְתַתָּא.

רַבִּי שְׁמַעוֹן פָּתַח וְאָמַר, (יחזקאל א) בְּמִרְאֵה תִּקְשֶׁת
אֲשֶׁר יְהִיָּה בְּעֵינָן בְּיוֹם הַנִּשְׁעִים בֵּן מִרְאֵה הַנְּגִיָּה

לשון הקודש

תִּשְׁעָה בְּאָב שְׁלֵא אוֹכְלִים בוּ וְלֹא שׁוֹתִים. וְלִבְּנֵי
רָאָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַכֹּל, וּנְרַמֵּז בְּהֵם רְמֵז
לְיַעֲקֹב. וַיֵּאבֵק אִישׁ עִמּוֹ, בְּכָל יְמוֹת הַשָּׁנָה וּבְכָל
אֵיבְרֵי יַעֲקֹב, וְלֹא נִמְצָא פְּרִט לְאוֹתוֹ גִּיד הַנֶּשֶׁה.
מִיַּד תִּשְׁשׁ כַּח יַעֲקֹב. וּבִיּוֹמֵי הַשָּׁנָה מְצָא יוֹם
תִּשְׁעָה בְּאָב שְׂבוּ הַתְּחִיָּק וּנְגִזְרֵי דִין עֲלֵינוּ וּנְתַרְבּ
בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וְכָל מִי שְׂאוּכַל בְּתִשְׁעָה בְּאָב כְּאִילוּ
אָכַל אֶת גִּיד הַנֶּשֶׁה. רַבִּי חֵיָא אָמַר,
אֶלְמְלֵא לֹא נַחֲלֵשׁ כַּח וְשֵׁל מְקוֹסוֹ זֶה שֵׁל
יַעֲקֹב, הִיָּה מִתְקִיִּים יַעֲקֹב אֱלֹיו, וְנִשְׁפַּר
כַּח שֵׁל עֵשָׂו לְמַעְלָה וְלְמַטָּה.

רַבִּי שְׁמַעוֹן פָּתַח וְאָמַר, (יחזקאל לא)

בְּאֲדָם מֵאֲתִים אַרְבַּעִים וּשְׁמוֹנֶה אֵיבְרִים כְּנִגְד
מֵאֲתִים אַרְבַּעִים וּשְׁמוֹנֶה מִצְוֹת הַתּוֹרָה שְׁחֵם נִתְּנוּ
לְהַעֲשׂוֹת, וּכְנִגְד מֵאֲתִים אַרְבַּעִים וּשְׁמוֹנֶה מְלֶאכִיִּים
שֶׁהִתְלַבְּשָׁה בְּהֵם שְׂכִינָה וְהִשֵּׁם שְׁלָהֶם כְּשֵׁם
רַבּוֹנָם.

וַיֵּשׁ בְּאֲדָם שְׁלֵשׁ מֵאוֹת שְׁשִׁים וְחַמְשָׁה גִידִים,
וּכְנִגְדָּם שְׁלֵשׁ מֵאוֹת שְׁשִׁים וְחַמְשָׁה מִצְוֹת שְׁלֵא נִתְּנוּ
לְהַעֲשׂוֹת וּכְנִגְד שְׁלֵשׁ מֵאוֹת שְׁשִׁים וְחַמְשָׁה יְמוֹת
הַשָּׁנָה. וְהָרִי תִּשְׁעָה בְּאָב אַחַד מֵהֶם, שֶׁהוּא כְּנִגְד
סַמְא"ל, שֶׁהוּא אַחַד מֵאוֹתָם שְׁלֵשׁ מֵאוֹת שְׁשִׁים
וְחַמְשָׁה מְלֶאכִיִּים וְיָמִים, וְלִבְּנֵי אַמְרָה תּוֹרָה לֹא
יֵאכְלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת גִּיד הַנֶּשֶׁה. א"ת - לְרַבּוֹת

כְּבִיב הוּא מְרֵאָה דְמוֹת כְּבוֹד יי וְאֶרְאָה וְאֶפְלַע עַל
פְּנֵי וְגו'. הָאִי קָרָא אֶתְמָר. אֲבָל תָּא חֲזִי, דְהָא כְּתִיב,
(דברים לד) וְלֹא קָם נְבִיא עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה. מַה בֵּין
מֹשֶׁה לְשָׂר נְבִיאֵי עֲלָמָא. מֹשֶׁה אֶסְתַּבַּל
בְּאַסְפִּקְלָרְיָא דְנִהָרָא, שָׂר נְבִיאֵי לָא הָווּ מִסְתַּבְּלֵי
אַלָּא בְּאַסְפִּקְלָרְיָא (דף קעא ע"א) דְלָא נִהָרָא. מֹשֶׁה הָוָה
שָׁמַע וְקָאִים עַל רַגְלָיו, וְחִילִיָּה אֶתְתַּקַּף, וְהָוָה יָדַע
מְלָה עַל בְּרִיָּיה, כְּמַה דְכְּתִיב, (במדבר יב) וּמְרֵאָה וְלֹא
בְחִידוֹת. שָׂר נְבִיאֵי הָווּ נְפִלֵי עַל אֲנַפְיָיהוּ וְאֶתְחַלְשׁ
חֵילָא דְלֵהוֹן וְלָא הָווּ יְכָלֵי לְקַיְימָא עַל בְּרִיָּיה דְמְלָה.
מָאן גָּרַם לוֹן דָּא בְּגִין דְכְּתִיב כִּי נִגַע בְּכַף יָרֵךְ יַעֲקֹב
וְהוּא צוֹלַע עַל יָרְכוּ.

וְכָל אֵינּוֹן נְבִיאִין לָא יְכִילוּ לְקַיְימָא עַל מַה דְזַמִּין
קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְמַעַבְדַּ לִּיהָ לַעֲשׂו, בַּר

לשון הקודש

שְׂאִינָה מְאִירָה. מֹשֶׁה הָיָה שׁוֹמֵעַ וְעוֹמֵד
עַל רַגְלָיו וְכַחוּ מִתְחַזֵּק וְהָיָה יוֹדֵעַ דְבַר
עַל בְּרִיו, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (במדבר יב) וּמְרֵאָה
וְלֹא בְחִידוֹת - שָׂר הַנְּבִיאִים הָיוּ
נֹפְלִים עַל פְּנֵיהֶם וְנִחְלַשׁ כַּחַם וְלֹא הָיוּ
יְכוֹלִים לַעֲמֹד עַל בְּרִיו שֶׁל דְבַר. מִי גָרַם
לָהֶם אֵת זֶה? מִשּׁוֹם שְׂפָתוֹב כִּי נִגַע בְּכַף
יָרֵךְ יַעֲקֹב וְהוּא צוֹלַע עַל יָרְכוּ.

וְכָל אוֹתָם נְבִיאִים לֹא יְכִילוּ לַעֲמֹד עַל

כְּמֵרֵאָה הַקִּשְׁתָּ אֲשֶׁר יִהְיֶה בְעֵינֵי בְיוֹם
הַגִּשָּׁם בֵּין מְרֵאָה הַנְּגִיב סְבִיב הוּא מְרֵאָה
דְמוֹת כְּבוֹד ה' וְאֶרְאָה וְאֶפְלַע עַל פְּנֵי וְגו'.
פְּסוּק זֶה נִתְבָּאֵר. אֲבָל בֵּא רְאָה, שְׂמַרֵי
פְּתוּב (דברים לד) וְלֹא קָם נְבִיא עוֹד
בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה. מַה בֵּין מֹשֶׁה לְשָׂר
נְבִיאֵי הָעוֹלָם? מֹשֶׁה הִסְתַּבַּל
בְּאַסְפִּקְלָרְיָה הַמְּאִירָה - שָׂר הַנְּבִיאִים
לֹא הָיוּ מִסְתַּבְּלִים אֲלָּא בְּאַסְפִּקְלָרְיָה

עוֹבְדֵיהָ נְבִיאָה דְהוּא גִיּוֹרָא דְאֶתִי מְסִטְרָא דְעֵשׂוֹ, דָּא
קָאִים בְּקִיּוּמִיהָ עָלֶיהָ דְעֵשׂוֹ וְלֹא אֶתְחַלֵּשׁ חִילִּיהָ.

וְעַל דָּא כָּל שְׂאָר נְבִיאֵי אֶתְחַלֵּשׁ תּוֹקֲפִיהוּ וְלֹא הוּוּ
יְכַלִּין לְאֶתְקַיְימָא לְקַבְּלָא מַלְאָה עַל בְּרִיַּיהָ
בְּדַקָּא יְאוּת, מָאִי טַעְמָא, בְּגִין כִּי נִגַּע בְּכַף יַרְדְּ יַעֲקֹב
בְּגִיד הַנָּשֶׂה, דְנָסִיב וְשָׂאִיב כָּל חִילָא דִירְכָא, וְעַל דָּא
אֶתְבַּר חִילָא דִירְכָא וְאֶשְׁתַּאֲרַר צוֹלַע עַל יַרְכוּ. דְהָא
כָּל נְבִיאִין דְעֵלְמָא לָא יְכִילוּ לְאֶדְבַקָא וּלְקַיְימָא בֵּיהָ.

תָּא חַזִּי, נְבִיאִין כְּלָהוּ בַר מֹשֶׁה לָא קַיְימוּ
בְּתוֹקֲפִיהוּ בְּדַקָּא חַזִּי, וּמֵאֵן דְלַעֵי בְּאוּרִיַּתָּא
וְלִית מָאֵן דְסִמּוּךְ לִיהָ וְלֹא אֶשְׁתַּכַּח מָאֵן דְאַטְוִיל
מְלֵאִי לְכִיסִּיהָ לְאֶתְתַקְפָּא. עַל דָּא אוּרִיַּתָּא קָא
מִשְׁתַּכַּחַא בְּכָל דְרָא וְדָרָא וְאֶתְחַלֵּשׁ תַּקְפָּא
דְאוּרִיַּתָּא כָּל יוּמָא וְיוּמָא, בְּגִין דְלִית לוֹן לְאֵינּוּן

לשון הקודש

הַיָּרֵךְ וְנִשְׂאָר צוֹלַע עַל יַרְכוּ, שְׁחַרֵי כָּל
נְבִיאֵי הָעוֹלָם לֹא יְכַלּוּ לְהַדְבִּיק וּלְעַמֵּד
בּוֹ.

בַּא רְאֵה, כָּל הַנְּבִיאִים פִּרְט לְמוֹשֶׁה לֹא
עָמְדוּ בְּכַחַם כְּרֵאוּי, וּמִי שְׁעוּסַק בְּתוֹרָה
וְאִין מִי שְׁתוּמְךָ בּוֹ, לֹא נִמְצָא מִי
שְׁמַטְוִיל מְלֵאִי לְכִיסוֹ לְהַתְחַזֵּק. עַל זֶה
הַתּוֹרָה מִשְׁתַּכַּחַת בְּכָל דּוֹר וְדוֹר וְנִחְלֵשׁ
בַּח הַתּוֹרָה כָּל יוֹם וְיוֹם, מִשּׁוּם שְׂאִין

מִה שְׁעָתִיד לַעֲשׂוֹת הַקְּדוּשׁ כְּרוּךְ הוּא
לְעֵשׂוֹ, פִּרְט לְעוֹבְדֵיהָ הַנְּבִיאֵי שְׁחַרֵי גַר,
שְׂבָא מַעַד שֶׁל עֵשׂוֹ – זֶה עָמַד בְּקִיּוּמוֹ
עַל עֵשׂוֹ וְלֹא נִחְלֵשׁ כּחוֹ.

וְעַל זֶה כָּל שְׂאָר הַנְּבִיאִים נִחְלֵשׁ כְּחַם
וְלֹא הָיוּ יְכוּלִים לְעַמֵּד לְקַבֵּל דְבַר עַל
בְּרִיּוֹ כְּרֵאוּי. מַה הַטַּעַם? מִשּׁוּם כִּי נִגַּע
בְּכַף יַרְדְּ יַעֲקֹב בְּגִיד הַנָּשֶׂה. שְׁלֵקַח
וְשָׂאִב כָּל בַּח הַיָּרֵךְ, וְעַל זֶה נִשְׁבַּר כַּח

דִּלְעָאן בָּהּ עַל מַה דְּסַמְכִין, וּמְלִכוֹ חַיִּיבָא אֶתְתַּקַּף
בְּכָל יוֹמָא וַיּוֹמָא.

תָּא חַזִּי, כַּמָּה גָּרִים חוּבָא דָּא, וּבְגִין דְּלִית דְּלִית (לוי) מָאן
דְּאַסְמִיד לְאוּרֵייתָא כְּדָקָא יְאוּת אֵינּוּן סַמְכִין
חִלְשִׁין, וְגַרְמִין לְאַתְתַּקְפָּא לְהֵהוּא דְּלִית לִיה שׁוֹקִין
וְרַגְלִין לְקַיִמָּא עַלֵּיהּוּ.

פְּתַח וְאָמַר, (בראשית ג) וַיֹּאמֶר יְיָ אֱלֹהִים אֶל הַנָּחַשׁ כִּי
עָשִׂיתָ זֹאת אֲרוּר אַתָּה מִכָּל הַבְּהֵמָה וְגו' עַל
גְּחֹנֶדֶת תֵּלְדָּ. מָאִי עַל גְּחֹנֶדֶת תֵּלְדָּ. דְּאַתְבְּרוּ סַמְכִין
דִּילִיָּה וּקְצִיצוּ רַגְלוֹי וְלִית לִיה עַל מַה דְּקָאִים. כִּד
יִשְׂרָאֵל לָא בָּעָאן לְסַמְכָא לָהּ לְאוּרֵייתָא, אֵינּוּן יְהִבִּין
לִיה סַמְכִין וְשׁוֹקִין לְקַיִמָּא וְלְאַתְתַּקְפָּא בְּהוּ.

תָּא חַזִּי, כַּמָּה עֲקִימוֹ וְחַכִּימוֹ אֶתְחַכְּבּוּ בְּהוּא לִילִיא

לשון הקודש

אֶל הַנָּחַשׁ כִּי עָשִׂיתָ זֹאת אֲרוּר אַתָּה
מִכָּל הַבְּהֵמָה וְגו' עַל גְּחֹנֶדֶת תֵּלְדָּ. מַה זֶה
עַל גְּחֹנֶדֶת תֵּלְדָּ? שְׁנַשְׁבְּרוּ הַתּוֹמְכִים שְׁלוֹ
וּקְצִיצוּ אֶת רַגְלָיו וְאִין לוֹ עַל מַה שְׁיַעֲמֵד.
כְּשִׁיִּשְׂרָאֵל לֹא רוֹצִים לְתַמְדָּ בַתּוֹרָה, הֵם
נוֹתְנִים לוֹ תּוֹמְכִים וְשׁוֹקִים לְעַמֵּד
וְלְהַתְחַזֵּק בָּהֶם.

כִּי רָאָה כַּמָּה עֲקִימוֹת וְהַתְחַכְּבוּת
הַתְחַכְּבּוּ בְּאוֹתוֹ לִילָה אוֹתוֹ הָרוֹכֵב עַל

לָהֶם לְאֵלוֹ שְׁעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה עַל מַה
שְׁסוּמְכִים, וּמְלִכוֹת הַרְשָׁעָה מִתְחַזְּקִת
בְּכָל יוֹם וַיּוֹם.

כִּי רָאָה כַּמָּה גָּרִם חַטָּא זֶה, וּמִשׁוּם
שְׂאִין וְלוֹ מִי שְׂיַתְמַדָּ בַתּוֹרָה כְּרָאוּי,
אוֹתָם עַמּוּדִים חִלְשִׁים, וְגוֹרְמִים לְהַתְחַזֵּק
אֶת אוֹתוֹ שְׂאִין לוֹ שׁוֹקִים וְרַגְלִים לְעַמֵּד
עֲלֵיהֶם.

פְּתַח וְאָמַר, (בראשית ג) וַיֹּאמֶר ה' אֱלֹהִים

הָתוּא דְרָכִיב נַחֵשׁ לְקַבְּלֵיהּ דִּיעֲקֹב, דְּהָא אִיהוּ הָוָה
 יַדַּע דְּכַתִּיב, (בראשית כז) הַקּוֹל קוֹל יַעֲקֹב וְהַיְדִים יְדֵי
 עֵשָׂו. וְאִי פָּסִיק קָלָא דִּיעֲקֹב בְּדִין וְהַיְדִים יְדֵי עֵשָׂו.
 בְּגִין בְּדָ אֶסְתַּבֵּל לְכָל סְטָרִין לְאַבְרָאָא לִיהּ לִיעֲקֹב
 וּלְאַפְסָקָא קַלִּיהּ.

וְחָמָא לִיהּ תַּקּוּף בְּכָלָא. דְּרוּעִין מְסֻטָּרָא דָּא
 וּמְסֻטָּרָא דָּא דְּאֵינֻן תְּקַפִּין גּוּפָא דְּאַתְתַּקַּף
 בִּינֵייהוּ, וְחָמָא תְּקַפָּא דְּאוּרֵייתָא וְאַתְתַּקַּף בְּכָלָא, בְּדִין
 וַיֵּרָא כִּי לֹא יָכוֹל לוֹ. מָה עָבַד, מִיָּד וַיִּגַע בְּכַף יָרְכוֹ,
 דְּאַתְחַבֵּם לְקַבְּלֵיהּ. אָמַר פִּינּוֹן דְּאַתְבָּרוּ סְמָכִין
 דְּאוּרֵייתָא, מִיָּד אוּרֵייתָא לָא אַתְתַּקַּף. וּבְדִין יִתְקַיֵּים
 מַה דְּאָמַר אַבוּהוֹן, הַקּוֹל קוֹל יַעֲקֹב וְהַיְדִים יְדֵי עֵשָׂו.
 (בראשית כז) וְהָיָה כַּאֲשֶׁר תִּרְיַד וּפְרַקְתָּ עָלָיו מַעַל צְוֹאֲרָךְ.

וּבְדָא אַתְחַבֵּם לְקַבְּלֵיהּ דִּיעֲקֹב דְּהָא בְּגִין דִּיתַבֵּר

לשון הקודש

בכל, או וירא כי לא יכל לו. מה עשה?
 מיָד - וַיִּגַע בְּכַף יָרְכוֹ, שְׁהַתְחַבֵּם בְּגִידוֹ.
 אָמַר, פִּינּוֹן שְׁנַשְׁבְּרוּ עֲמוּדֵי וְתוּמְכֵי
 הַתּוֹרָה, מִיָּד הַתּוֹרָה לֹא מִתְחַזְקַת, אִם
 יִתְקַיֵּים מַה שְּׂאֵמַר אַבִּיהֶם הַקּוֹל קוֹל
 יַעֲקֹב וְהַיְדִים יְדֵי עֵשָׂו, (שם) וְהָיָה כַּאֲשֶׁר
 תִּרְיַד וּפְרַקְתָּ עָלָיו מַעַל צְוֹאֲרָךְ.
 וּבְזֹאת הַתְחַבֵּם בְּגִיד יַעֲקֹב. שְׁהַרִי מִשּׁוּם

הַנְּחֵשׁ בְּגִיד יַעֲקֹב, שְׁהַרִי הוּא הָיָה יוֹדַע
 שְׁכַתּוֹב (שם כז) הַקּוֹל קוֹל יַעֲקֹב וְהַיְדִים יְדֵי
 עֵשָׂו, וְאִם פּוֹסֵק קוֹל יַעֲב, אִם וְהַיְדִים יְדֵי
 עֵשָׂו. לְכֹן הִסְתַּבֵּל לְכָל הַצְּדָדִים לְהַרַע
 לִיעֲקֹב וּלְאַפְסָקָא קוּלוֹ.

וְרָאָה אוֹתוֹ חֹזֵק בְּכָל; זְרוּעוֹת מִצַּד זֶה
 וּמִצַּד זֶה שְׁהֵם חֹזְקֵי הַגּוּף שְׁמִתְחַזְק
 בִּינֵיהֶם, וְרָאָה בַּח הַתּוֹרָה שְׁהַתְחַזְק

חילא דאורייתא אזיל ואתתקף עשו. וכד חמא דלא
 יכיל לה לאורייתא, פדין חליש תקפא דאינון
 דסמכין לה, וכד לא ישתבח מאן דסמוך לאורייתא,
 פדין לא יהא קול קול יעקב ויהון ידיים ידי עשו.

וכד חמא יעקב הכי בד סליק צפרא, אתקיף (יעקב)
 ביה ואתנפר עליה עד דאיהו בריך ליה ואודי
 ליה על אינון ברכאן, ואמר ליה לא יעקב יאמר
 עוד שמך פי אם ישראל, לאו יעקב בעקימו אלא
 בנאותא ותוקפא דלית מאן דיכיל לך.

ותא חזי, מהאי נחש פמה חילין מתפרשן לכל
 סטר ואשתכחו בעלמא לגבי בני נשא. ובעינן
 לקיימא לההוא גיד הנשה, דאף על גב דקריב ביה
 ההוא דרכיב על חוץ קיים איהו, ואתקיים בגנון
 ולא אתבר.

לשון הקודש

ברך אותו והודה לו על אותן פרכות,
 ואמר לו, לא יעקב יאמר עוד שמך פי
 אם ישראל. לא יעקב בעקימות, אלא
 בגאונה וכה, שאין מי שיוכל לך.

ובא וראה, מהנחש הזה פמה כחות
 נפרדים לכל צד ונמצאים בעולם אצל
 בני אדם, ורוצים לקיים אותו גיד הנשה.
 שאף על גב שקרב אליו אותו רוכב על

שגשבר כח התורה, הלך והתחזק עשו.
 וכשראה שלא יוכל לתורה, אז החליש
 כח אותם התומכים אותה. וכשלא
 נמצא מי שסומך את התורה, אז לא
 יהיה קול קול יעקב, ויהיו הידים ידי
 עשו.

וכשראה יעקב כך כשעלה הבקר,
 החזיק ויעקבו בו והתנבר עליו, עד שהוא